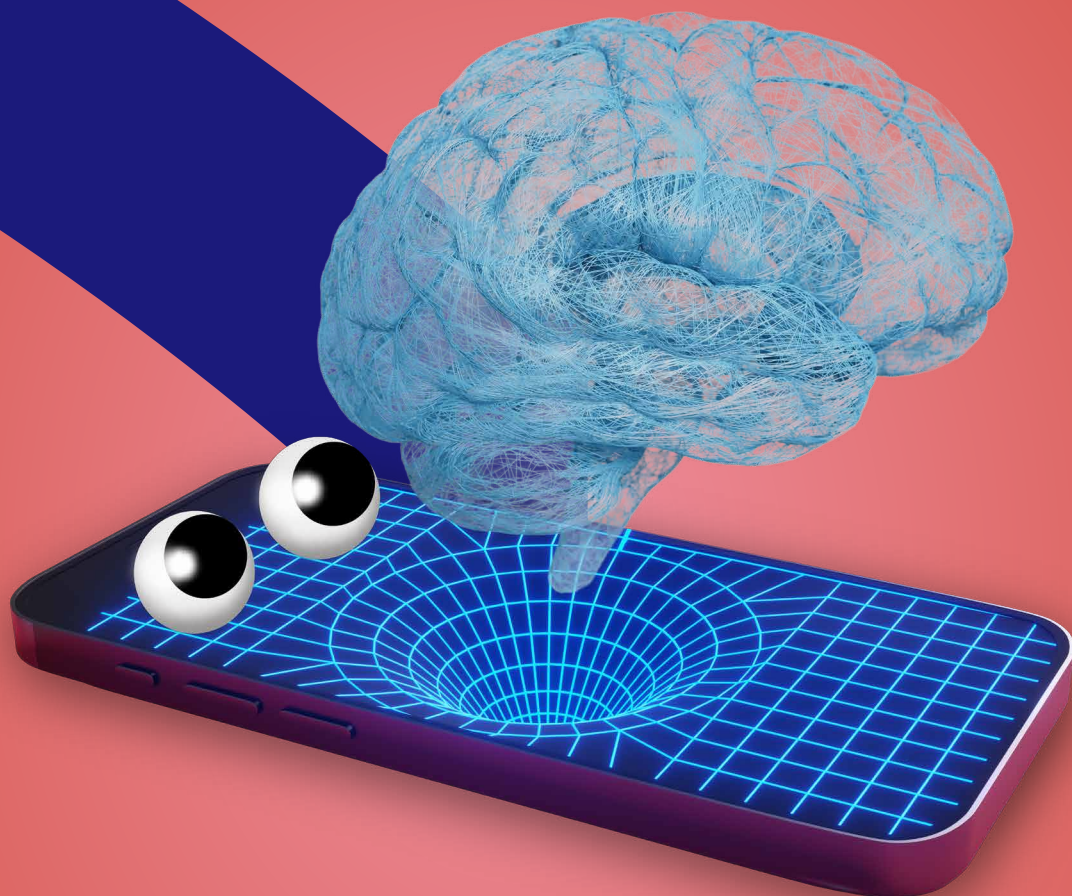

CASP 2025

ΟΔ - Κίνδυνοι για την ψυχική υγεία

Τελική έκθεση δράσης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Κατάλογος συντομογραφιών.....	3
Συνοπτική παρουσίαση.....	4
Στόχοι	4
Αποτελέσματα	4
Συμπεράσματα	4

ΜΕΡΟΣ I

Επισκόπηση της δράσης.....	6
Εισαγωγή και κύριοι στόχοι.....	6
Συμμετέχουσες αρχές εποπτείας της αγοράς	7
Κύριες δραστηριότητες και αποτελέσματα	8
Πεδίο εφαρμογής της δράσης	8
Προσέγγιση εργασίας	8
Παραδοτέο	10
Συμπεράσματα	11

ΜΕΡΟΣ II

Τι είναι το CASP;	13
Πρόγραμμα εργασιών οριζόντιας δράσης	14
Επισκόπηση της προσέγγισης της οριζόντιας δράσης	15

Κατάλογος συντομογραφιών

TN	Τεχνητή νοημοσύνη
CASP	Συντονισμένες Δράσεις για την Ασφάλεια Προϊόντων
ΓΔ JUST	Γενική Διεύθυνση Δικαιοσύνης και Καταναλωτών
ΕΖΕΣ	Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών
EISMEA	Εκτελεστικός Οργανισμός για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Καινοτομίας και τις ΜΜΕ
ΟΦ	Οικονομικός φορέας
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΓΚΠΔ	Γενικός κανονισμός για την προστασία δεδομένων
GPSR	Κανονισμός για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων
ΟΔ	Οριζόντια δράση
ΙΜ	Ενδιάμεση σύσκεψη
ΚοΜ	Εναρκτήρια σύσκεψη
ΑΕΑ	Αρχή εποπτείας της αγοράς

Συνοπτική παρουσίαση

Στόχοι

Ο πρωταρχικός στόχος του έργου Συντονισμένες Δράσεις για την Ασφάλεια Προϊόντων (CASP) είναι η προστασία της υγείας και της ασφάλειας των Ευρωπαίων καταναλωτών μέσω της υποστήριξης των αρχών εποπτείας της αγοράς (ΑΕΑ) των χωρών της ΕΕ/ΕΖΕΣ ώστε να συντονίζονται καλύτερα τις δράσεις τους. Η οριζόντια δράση του CASP 2025 σχετικά με τους κινδύνους για την ψυχική υγεία είχε ως στόχο να καλύψει τα κενά στην

αξιολόγηση των κινδύνων για την ψυχική υγεία που ενέχουν τα προϊόντα νέας τεχνολογίας δυνάμει του κανονισμού για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων (GPSR). Η δράση διευκόλυνε την ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των ΑΕΑ και συγκεντρώθηκαν διατομεακά στοιχεία, με σκοπό την ανάπτυξη πιθανών προσεγγίσεων για τυποποιημένη εκτίμηση επικινδυνότητας.

Αποτελέσματα

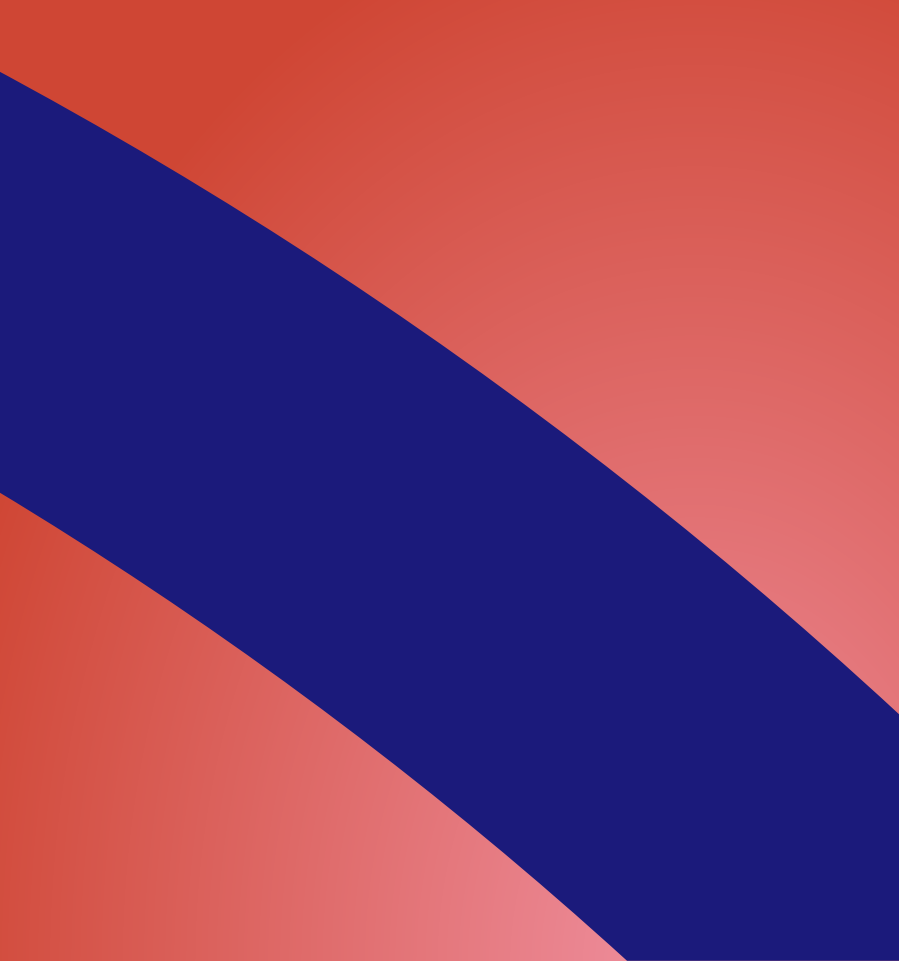
Το αποτέλεσμα αυτής της δράσης ήταν ένα **εννοιολογικό έγγραφο** με συστάσεις και πιθανές προσεγγίσεις για την εκτίμηση επικινδυνότητας, το οποίο βασίστηκε σε νομική και επιστημονική εμπειρογνωμοσύνη και συμπληρώθηκε από τις παρατηρήσεις των ενδιαφερόμενων φορέων και πρακτικές περιπτώσιολογικές μελέτες.

Το εννοιολογικό έγγραφο αποσκοπεί να λειτουργήσει ως σημείο αναφοράς που μπορούν να χρησιμοποιούν οι ΑΕΑ κατά την αξιολόγηση των πιθανών κινδύνων για την ψυχική υγεία που ενέχει ένα προϊόν, καθώς και ως βάση πάνω στην οποία μπορούν να αναπτυχθούν μελλοντικά κατευθυντήριες οδηγίες.

Συμπεράσματα

Σκοπός της δράσης ήταν να εξετάσει βασικά ζητήματα εποπτείας της αγοράς που απορρέουν από την καινοτομία του θέματος, καθώς και την, επί του παρόντος, περιορισμένη εμπειρία και τους περιορισμένους πόρους που διαθέτουν οι ΑΕΑ για την εκτίμηση επικινδυνότητας. Οι σαφείς οδηγίες, η εκπαίδευση σχετικά με τους πιθανούς κινδύνους και οι πρακτικές ασκήσεις είναι καθοριστικής σημασίας για την έναρξη των αξιολογήσεων

των κινδύνων για την ψυχική υγεία στην πράξη. Στο πλαίσιο της δράσης, εκπονήθηκε το εννοιολογικό έγγραφο με στόχο τη συγκέντρωση εμπειρογνωμοσύνης από διάφορους τομείς, προκειμένου να παρουσιαστούν ολοκληρωμένα τα στοιχεία που συνδέουν τα προϊόντα νέας τεχνολογίας, τα χαρακτηριστικά τους και τα μοτίβα χρήσης τους με αρνητικές επιπτώσεις στην ψυχική υγεία.

Μέρος Ι

Επισκόπηση της δράσης

Εισαγωγή και κύριοι στόχοι

Ο κανονισμός GPSR απαιτεί τα προϊόντα που διατίθενται ή είναι διαθέσιμα στην αγορά της ΕΕ να μην ενέχουν κινδύνους για την υγεία και την ασφάλεια των καταναλωτών, συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων για την ψυχολογική ευημερία¹. Στο πλαίσιο αυτό, οι ΑΕΑ καλούνται όλο και πιο συχνά να αντιμετωπίσουν ζητήματα που σχετίζονται με τις επιπτώσεις των προϊόντων νέας τεχνολογίας στην ψυχική υγεία. Αυτοί οι κίνδυνοι μπορεί να οφείλονται σε λειτουργίες του προϊόντος, τις σχεδιαστικές επιλογές ή τα πρότυπα αλληλεπίδρασης και συχνά εκδηλώνονται με τρόπους που είναι λιγότερο άμεσοι ή απτοί σε σύγκριση με τους παραδοσιακούς κινδύνους σωματικής ασφάλειας.

Η αξιολόγηση των κινδύνων για την ψυχική υγεία θέτει συγκεκριμένες προκλήσεις για τις ΑΕΑ. Τα υφιστάμενα εργαλεία για την ασφάλεια των προϊόντων, οι μέθοδοι δοκιμών και τα πρότυπα δεν έχουν, κατά κανόνα, σχεδιαστεί για να εντοπίζουν τέτοιου είδους κινδύνους, ενώ η πρακτική εμπειρία στον τομέα αυτό παραμένει περιορισμένη. Ως αποτέλεσμα, οι ΑΕΑ ενδέχεται να είναι αντιμέτωπες με την αβεβαιότητα κατά τον προσδιορισμό του τρόπου με τον οποίο πρέπει να προσδιορίζονται, να αξιολογούνται και να αντιμετωπίζονται τα ζητήματα ψυχικής υγείας στο πλαίσιο της επιβολής της νομοθεσίας για την ασφάλεια των προϊόντων, γεγονός που μπορεί να οδηγήσει σε αποκλίνουσες προσεγγίσεις μεταξύ των κρατών μελών και σε δισταγμό όσον αφορά την αντιμετώπιση αυτών των κινδύνων.

Η οριζόντια δράση (ΟΔ) του CASP 2025 σχετικά με τους κινδύνους για την ψυχική υγεία είχε ως στόχο να βοηθήσει τις ΑΕΑ στην αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων, παρέχοντας ένα δομημένο φόρουμ για ανταλλαγή απόψεων και προβληματισμό. Η δράση επικεντρώθηκε στην ανάπτυξη μιας κοινής αντίληψης για τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να αντιμετωπιστούν στην πράξη οι κίνδυνοι για την ψυχική υγεία που σχετίζονται με προϊόντα νέας τεχνολογίας, λαμβάνοντας υπόψη τις νομικές απαιτήσεις, τις νέες επιστημονικές γνώσεις και τις πραγματικές συνθήκες των εργασιών εποπτείας της αγοράς.

Ο γενικός στόχος της δράσης ήταν να βοηθήσει τις ΑΕΑ στην ανάπτυξη μιας κοινής βασικής αντίληψης σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο ενδέχεται να προκύψουν κίνδυνοι για την ψυχική υγεία από τη χρήση προϊόντων και τον τρόπο με τον οποίο οι κίνδυνοι αυτοί μπορούν να εξεταστούν στην πράξη, δεδομένης της έλλειψης προτύπων και των περιορισμένων κατευθυντήριων οδηγιών που διατίθενται για το θέμα αυτό. Οι στόχοι αυτής της δράσης ήταν: (i) η αποσαφήνιση βασικών εννοιών και παραμέτρων που σχετίζονται με τον προσδιορισμό των κινδύνων για την ψυχική υγεία στο πλαίσιο της ασφάλειας των προϊόντων, και (ii) η διερεύνηση πιθανών προσεγγίσεων που θα επιτρέψουν στις ΑΕΑ να ενσωματώσουν τις εν λόγω παραμέτρους στις υφιστάμενες δραστηριότητές τους στο πλαίσιο της αξιολόγησης και της επιβολής της νομοθεσίας. Το κύριο αποτέλεσμα της δράσης είναι ένα εννοιολογικό έγγραφο, το οποίο προορίζεται να χρησιμεύσει ως έγγραφο αναφοράς που βοηθά τις ΑΕΑ να διαχειριστούν αυτόν τον εξελισσόμενο τομέα και συμβάλει στη διαμόρφωση πιο τεκμηριωμένων και συνεκτικών προσεγγίσεων σε ολόκληρη την ΕΕ.

¹ GPSR, άρθρο 3 παράγραφος 2 και GPSR, αιτιολογική σκέψη 19

Συμμετέχουσες αρχές εποπτείας της αγοράς

Πίνακας 1 - Κατάλογος συμμετεχουσών ΑΕΑ

#	Χώρα	Όνομα της αρχής (ελληνικά)
1	 Βέλγιο	Ομοσπονδιακή Δημόσια Υπηρεσία Οικονομίας - Γενική Διεύθυνση Ποιότητας και Ασφάλειας
2	 Κύπρος	Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας
3	 Τσεχία	Τσεχική Αρχή Επιθεώρησης Εμπορίου
4	 Δανία	Δανική Αρχή Τεχνολογίας Ασφάλειας
5	 Εσθονία	Αρχή Προστασίας Καταναλωτών και Τεχνικής Ρύθμισης
6	 Γαλλία	Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού, Προστασίας Καταναλωτών και Ελέγχου Απάτης
7	 Γερμανία	Κυβέρνηση της Άνω Βαυαρίας – Αρχή Επιθεώρησης Εμπορίου
8	 Γερμανία	Κρατική Διεύθυνση της Σαξονίας – Τμήμα 56
9	 Ουγγαρία	Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
10	 Ιρλανδία	Επιτροπή Ανταγωνισμού και Προστασίας των Καταναλωτών
11	 Ιταλία	Εμπορικό Επιμελητήριο Πιστόια-Πράτο
12	 Λετονία	Κέντρο Προστασίας των Δικαιωμάτων των Καταναλωτών
13	 Λιθουανία	Κρατική Αρχή Προστασίας των Δικαιωμάτων των Καταναλωτών
14	 Μάλτα	Αρχή Ανταγωνισμού και Καταναλωτών της Μάλτας
15	 Σλοβενία	Επιθεώρηση Αγοράς της Δημοκρατίας της Σλοβενίας
16	 Ισπανία	Υπουργείο Κοινωνικών Δικαιωμάτων, Καταναλωτών και του Θεματολογίου για το 2030

Κύριες δραστηριότητες και αποτελέσματα

Πεδίο εφαρμογής της δράσης

Το πεδίο εφαρμογής της οριζόντιας δράσης του CASP 2025 κάλυπτε τους κινδύνους για την ψυχική υγεία που ενέχουν τα προϊόντα νέας τεχνολογίας. Δεδομένου ότι δεν υπάρχει νομικός ορισμός για το τι συνιστά προϊόν νέας τεχνολογίας, οι συμμετέχοντες περιόρισαν το πεδίο κάλυψης του προϊόντος σε καταναλωτικά προϊόντα που διαθέτουν τεχνητή νοημοσύνη (TN) ή λειτουργίες με σύνδεση στο διαδίκτυο, όπως τα διαλογικά ρομπότ

TN ή τα παιχνίδια που λειτουργούν με TN. Η δράση αυτή, αντί να επικεντρωθεί αποκλειστικά σε συγκεκριμένα προϊόντα, διερεύνησε αυτές τις ευρείες κατηγορίες τεχνολογικών προϊόντων και εξέτασε τους πιθανούς κινδύνους συγκεκριμένων σχεδιαστικών χαρακτηριστικών που υπάρχουν σε ένα ευρύ φάσμα διαφορετικών προϊόντων.

Προσέγγιση εργασίας

Η δράση σχεδιάστηκε ως **άσκηση με γνώμονα τη μάθηση** με σκοπό την ευαισθητοποίηση σχετικά με την ψυχική υγεία ως ζήτημα ασφάλειας των προϊόντων, τη διερεύνηση των σχετικών νομικών και επιστημονικών απόψεων, καθώς και τον προσδιορισμό των βασικών προκλήσεων και παραμέτρων που θα μπορούσαν να διαμορφώσουν μελλοντικές προσεγγίσεις και επακόλουθες εργασίες σε επίπεδο ΕΕ.

Η προσέγγιση εργασίας για τη δράση αυτή ακολούθησε μια προσέγγιση τεσσάρων σταδίων, όπως απεικονίζεται στην Εικόνα 1 παρακάτω.

Εικόνα 1: Προσέγγιση εργασίας οριζόντιας δράσης

Στάδιο 1: Προπαρασκευαστικές εργασίες

Το πρώτο στάδιο επικεντρώθηκε στη συλλογή γενικών πληροφοριών και στον ακριβή καθορισμό του πεδίου εφαρμογής της δράσης. Αυτό συμπεριλάμβανε μια διερευνητική συνέντευξη με τον τεχνικό εμπειρογνώμονα και υπαλλήλους της Γενικής Διεύθυνσης Δικαιοσύνης και Καταναλωτών (ΓΔ JUST) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, για τον προσδιορισμό των προτεραιοτήτων και των προσδοκιών της δράσης. Ακολούθησε προκαταρκτική διαβούλευση με τις συμμετέχουσες ΑΕΑ για τη συλλογή πληροφοριών σχετικά με τις εμπειρίες, τις προτιμήσεις και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν όσον αφορά την αξιολόγηση των κινδύνων για την ψυχική υγεία.

Στάδιο 2: Προσδιορισμός και ορισμός των προϊόντων και των κινδύνων

Το δεύτερο στάδιο της δράσης ξεκίνησε με τον σχεδιασμό της δομής του παραδοτέου. Με βάση την ανατροφοδότηση που συγκεντρώθηκε στην εναρκτήρια σύσκεψη, η ομάδα του έργου συνέταξε προσχέδιο του εννοιολογικού εγγράφου και το επικύρωσε με τις ΑΕΑ μέσω συνεργατικών, διαδικτυακών διαβουλεύσεων μέσω Wiki. Κατά τη διάρκεια του δεύτερου σταδίου, η ομάδα του έργου ήρθε σε επαφή και πραγματοποίησε συνεντεύξεις με διάφορους ενδιαφερόμενους φορείς, μεταξύ των οποίων σχεδιαστές προϊόντων νέας τεχνολογίας, ακαδημαϊκούς, οργανώσεις προάσπισης δικαιωμάτων και εκπαιδευτές, με σκοπό τη συλλογή διαφορετικών απόψεων σχετικά με τους κινδύνους που ενέχουν τα προϊόντα νέας τεχνολογίας για την ψυχική υγεία και την ενσωμάτωσή τους στο εννοιολογικό έγγραφο. Κατά τη διάρκεια του δεύτερου σταδίου, η ομάδα του έργου και οι τεχνικοί εμπειρογνώμονες συνέταξαν τα κεφάλαια που αφορούν το γενικό πλαίσιο του εννοιολογικού εγγράφου,

Το πρώτο στάδιο ολοκληρώθηκε με μια εναρκτήρια σύσκεψη (ΚοΜ) τον Ιούνιο του 2025, κατά την οποία η ομάδα του έργου παρουσίασε το πεδίο εφαρμογής, το νομικό και επιστημονικό πλαίσιο της δράσης και το αποτέλεσμα της προκαταρκτικής διαβούλευσης. Κατά τη διάρκεια της εναρκτήριας σύσκεψης, οι ΑΕΑ κλήθηκαν να συμμετάσχουν σε μια διαδραστική συνεδρία ανταλλαγής ιδεών, προκειμένου να μοιραστούν τις ανάγκες και τις προσδοκίες τους σχετικά με το εννοιολογικό έγγραφο και να διευκρινίσουν πώς θα τους φανεί πιο χρήσιμο.

συμπεριλαμβανομένης της εισαγωγής, του νομικού πλαισίου και του επιστημονικού πλαισίου. Πριν από την πρώτη ενδιάμεση σύσκεψη (ΙΜ), το προσχέδιο του εννοιολογικού εγγράφου διαβιβάστηκε στις ΑΕΑ για αναθεώρηση.

Κατά τη διάρκεια της πρώτης ενδιάμεσης σύσκεψης, παρουσιάστηκε το πρώτο προσχέδιο του εννοιολογικού εγγράφου και πραγματοποιήθηκε μια διαδραστική συνεδρία με τη χρήση ενός συνεργατικού διαδικτυακού εργαλείου, με σκοπό τη συλλογή ανατροφοδότησης σχετικά με την αξία των πρώτων κεφαλαίων, καθώς και τη συγκέντρωση παρατηρήσεων σχετικά με τις προσδοκίες και τις προτεραιότητες για τα υπόλοιπα κεφάλαια. Τρεις ενδιαφερόμενοι φορείς κλήθηκαν να κάνουν παρουσιάσεις κατά τη διάρκεια της ενδιάμεσης σύσκεψης, προκειμένου να μοιραστούν τις απόψεις και τις αντιλήψεις τους σχετικά με τους κινδύνους για την ψυχική υγεία που ενέχουν τα προϊόντα νέας τεχνολογίας.

Στάδιο 3: Προσεγγίσεις για τον μετριασμό των κινδύνων και την εκτίμηση επικινδυνότητας

Το τρίτο στάδιο της δράσης επικεντρώθηκε στην ανάπτυξη προσεγγίσεων για την εκτίμηση επικινδυνότητας και στη διατύπωση συστάσεων για τον μετριασμό των κινδύνων. Κατά τη διάρκεια αυτού του σταδίου, συντάχθηκαν τα κεφάλαια του εννοιολογικού εγγράφου σχετικά με τις προσεγγίσεις για την εκτίμηση επικινδυνότητας και τις παρατηρήσεις των οικονομικών φορέων. Πριν από τη δεύτερη ενδιάμεση σύσκεψη, το δεύτερο προσχέδιο του εννοιολογικού εγγράφου κοινοποιήθηκε στις ΑΕΑ μέσω του Wiki για αναθεώρηση.

Σκοπός της δεύτερης ενδιάμεσης σύσκεψης ήταν κυρίως η βελτιστοποίηση των συστάσεων και των προσεγγίσεων για την αξιολόγηση των κινδύνων για την ψυχική υγεία.

Στάδιο 4: Συμπέρασμα της δράσης

Κατά τη διάρκεια του τέταρτου σταδίου, στόχος ήταν η ολοκλήρωση του εννοιολογικού εγγράφου και η λήψη ανατροφοδότησης και έγκρισης από τις ΑΕΑ. Πριν από την τελική σύσκεψη, η ομάδα του έργου κοινοποίησε το αναθεωρημένο προσχέδιο του εννοιολογικού εγγράφου στις ΑΕΑ και έγινε διαβούλευση με αυτές για έναν τελικό γύρο αναθεώρησης. Κατά τη διάρκεια της τελικής σύσκεψης, συζητήθηκε η πρόσθετη ανατροφοδότηση και τα σχόλια και πραγματοποιήθηκε ένα διαδραστικό παιχνίδι. Κατά τη διάρκεια αυτής της συνεδρίασης, οι ΑΕΑ εφάρμοσαν τις γνώσεις που

είχαν συγκεντρώσει στο εννοιολογικό έγγραφο για να εξετάσουν τους κινδύνους ενός επιλεγμένου προϊόντος νέας τεχνολογίας και συζητήσαν πώς αυτοί μπορούν να εξαλειφθούν, να μετριαστούν ή να εκδοθούν προειδοποιήσεις για αυτούς. Μετά την τελική σύσκεψη, δόθηκε στις ΑΕΑ προθεσμία αρκετών ημερών για να ολοκληρώσουν τα σχόλιά τους σχετικά με το εννοιολογικό έγγραφο. Αφού ενσωματώθηκε η ανατροφοδότηση, η ομάδα του έργου κοινοποίησε την τελική έκδοση του εγγράφου στις ΑΕΑ στο Wiki για να το επικυρώσουν.

Παραδοτέο

Συντάχθηκε ένα εννοιολογικό έγγραφο που θα χρησιμεύει ως σημείο αναφοράς για τις ΑΕΑ κατά την εκτίμηση της επικινδυνότητας ενός προϊόντος νέας τεχνολογίας για το οποίο υπάρχουν υποψίες ότι μπορεί να έχει αρνητικές επιπτώσεις στην ψυχική υγεία των χρηστών. Σκοπός του εννοιολογικού εγγράφου ήταν η συγκέντρωση νομικών και επιστημονικών στοιχείων, καθώς και στοιχείων από ενδιαφερόμενους φορείς, προκειμένου να καταγραφούν

οι τρέχουσες γνώσεις σχετικά με τους κινδύνους για την ψυχική υγεία που ενέχουν τα προϊόντα νέας τεχνολογίας, καθώς και ο τρόπος με τον οποίο οι ΑΕΑ μπορούν να εφαρμόσουν αυτές τις γνώσεις στην πράξη στο πλαίσιο επίσημων εκτιμήσεων επικινδυνότητας.

Το εννοιολογικό έγγραφο χωρίζεται σε έξι κεφάλαια, τα οποία συνοψίζονται παρακάτω.

Εικόνα 2: Δομή εννοιολογικού εγγράφου

1. Εισαγωγή

Στο παρόν κεφάλαιο περιγράφεται το πεδίο εφαρμογής του εγγράφου, καθώς και οι κύριες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι ΑΕΑ κατά την αξιολόγηση των κινδύνων για την ψυχική υγεία που οφείλονται:

- στην έλλειψη **εμπειρίας και πόρων** για την αξιολόγηση των κινδύνων για την ψυχική υγεία·
- σε ασαφείς **ορισμούς** σχετικά με το τι συνιστά κίνδυνο για την ψυχική υγεία·

- στις ταχείες **τεχνολογικές εξελίξεις** που προχωρούν πιο γρήγορα από τα μέτρα ασφαλείας ή τις κανονιστικές παρεμβάσεις·
- στο ευρύ **φάσμα των προϊόντων** που ενδέχεται να ενέχουν κινδύνους για την ψυχική υγεία· και
- το εξαιρετικά **εξατομικευμένο και συγκεκριμένο πλαίσιο** των επιπτώσεων των προϊόντων στην ψυχική υγεία.

2. Νομικό πλαίσιο

Στο κεφάλαιο αυτό περιλαμβάνονται οι νομικοί ορισμοί για τι συνιστά «προϊόν» και «κίνδυνος», καθώς και ο τρόπος με τον οποίο οι κίνδυνοι για την ψυχική υγεία που ενέχουν τα προϊόντα νέας τεχνολογίας εντάσσονται στους εν λόγω ορισμούς. Εξετάζεται επίσης η διασύνδεση του GPSR με άλλες νομοθετικές πράξεις σχετικά με το θέμα αυτό, όπως, μεταξύ άλλων, με τον κανονισμό

για την τεχνητή νοημοσύνη, την πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες και τον γενικό κανονισμό για την προστασία δεδομένων (ΓΚΠΔ). Παρέχεται μια επισκόπηση των προτύπων που μπορούν να εφαρμοστούν κατ' αναλογία σε προϊόντα νέας τεχνολογίας, με σκοπό την αξιολόγηση της ασφάλειάς τους για την ψυχική υγεία.

3. Επιστημονικό πλαίσιο

Στο κεφάλαιο για το επιστημονικό πλαίσιο συνοψίζεται η τρέχουσα έρευνα σχετικά με τις επιπτώσεις της τεχνολογίας στην ψυχική υγεία, εστιάζοντας ιδιαίτερα στα στοιχεία που συνδέουν τα τεχνολογικά προϊόντα με προβληματικά μοτίβα χρήσης. Περιγράφονται συγκεκριμένα σχεδιαστικά χαρακτηριστικά και δυνατότητες, καθώς και ο τρόπος με τον οποίο αυτά έχουν συνδεθεί

με αρνητικές επιπτώσεις για την ψυχική υγεία, ενώ εξετάζονται οι παράγοντες μετριασμού που μπορούν να επιδεινώσουν ή να μεταβάλουν αυτές τις επιπτώσεις για την ψυχική υγεία. Συζητούνται οι περιορισμοί και οι προκλήσεις των υφιστάμενων στοιχείων, ενώ προσδιορίζονται τα εναπομείναντα ερευνητικά κενά.

4. Προσεγγίσεις και πτυχές σχετικά με την εκτίμηση επικινδυνότητας για ΑΕΑ

Στο τέταρτο κεφάλαιο παρουσιάζονται συστάσεις για τον τρόπο με τον οποίο οι ΑΕΑ πρέπει να προσεγγίζουν την αξιολόγηση των κινδύνων για την ψυχική υγεία. Τα στοιχεία που έχουν στη διάθεσή τους οι ΑΕΑ είναι συχνά ελλιπή ή επισφαλής, ενώ οι πιθανές βλάβες δεν είναι εμφανείς. Στο κεφάλαιο αυτό απαριθμούνται ορισμένα μέσα και γενικές προσεγγίσεις που μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι ΑΕΑ ως αφετηρία για την αξιολόγηση των κινδύνων για την ψυχική υγεία. Συμπεριλαμβάνονται

διάφορα κλινικά εργαλεία στα οποία μπορούν να ανατρέξουν οι ΑΕΑ για να κατανοήσουν πώς μπορεί να αξιολογηθεί και να ποσοτικοποιηθεί η ψυχική υγεία, καθώς και μια στρατηγική συλλογής στοιχείων από πολλαπλές πηγές, για την καθοδήγηση των ΑΕΑ στο πλαίσιο της διαδικασίας συλλογής στοιχείων και στον προσδιορισμό των κινδύνων στον μέγιστο δυνατό βαθμό, λαμβάνοντας υπόψη τους εγγενείς περιορισμούς.

5. Παρατηρήσεις από οικονομικούς φορείς

Το πέμπτο κεφάλαιο επικεντρώνεται σε περιπτωσιολογικές μελέτες αυτοκτονιών και ανθρωποκτονιών που συνδέονται με διαλογικά ρομπότ ή άλλα προϊόντα νέας τεχνολογίας, και εξετάζεται σε ποιο βαθμό μπορούν να εξαλειφθούν ή να μετριαστούν οι επιβλαβείς και εθιστικές λειτουργίες που σχετίζονται με τις επιπτώσεις για την ψυχική υγεία. Επισημαίνονται τα μέτρα που μπορούν και πρέπει να λάβουν οι οικονομικοί φορείς (ΟΦ) για τον μετριασμό των κινδύνων που ενέχουν τα

προϊόντα τους, όπως ο περιορισμός των ανθρωποειδών λειτουργιών και η ενεργοποίηση προστατευτικών ρυθμίσεων από προεπιλογή. Στο κεφάλαιο αυτό περιλαμβάνεται μια πρακτική περιπτωσιολογική μελέτη σχετικά με μια διαδικτυακή πλατφόρμα παιχνιδιών², με σκοπό να καταδειχθεί η πολυπλοκότητα της αξιολόγησης των κινδύνων για την ψυχική υγεία που ενέχει ένα συγκεκριμένο τεχνολογικό προϊόν στην πράξη.

6. Συμπεράσματα

Στα συμπεράσματα επισημαίνεται ότι το εννοιολογικό έγγραφο αποτελεί ένα πρώτο σημείο αναφοράς που πρέπει να λαμβάνουν υπόψη οι ΑΕΑ για την αξιολόγηση των κινδύνων για την ψυχική υγεία, αναγνωρίζοντας

ότι δεν πρόκειται για ένα έγγραφο καθοδήγησης με αναλυτικές οδηγίες. Αποτελεί ένα θεμέλιο πάνω στο οποίο μπορούν να βασιστούν στο μέλλον τέτοιου είδους κατευθυντήριες γραμμές και πρακτικές εμπειρίες.

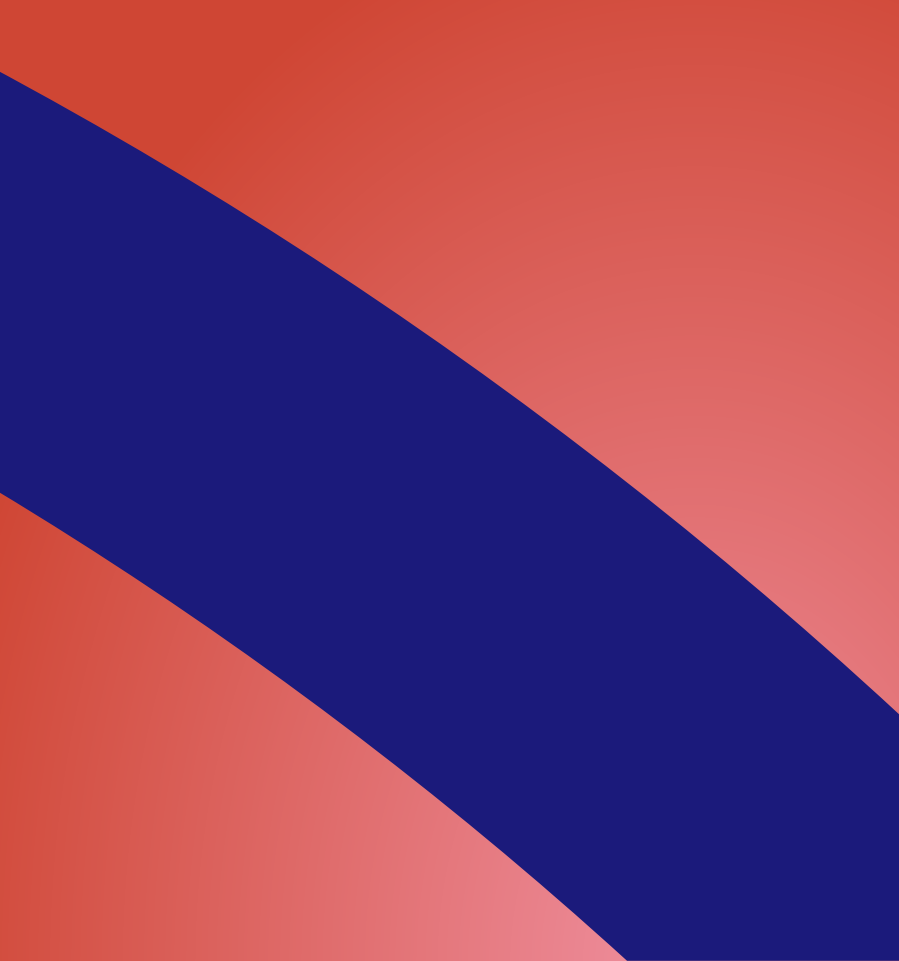
Συμπεράσματα

Η αξιολόγηση των κινδύνων για την ψυχική υγεία που ενέχουν τα προϊόντα νέας τεχνολογίας θέτει διάφορες προκλήσεις για τις ΑΕΑ, δεδομένης της καινοτομίας και της πολυπλοκότητας του θέματος και των σχετικών προϊόντων. Ούτε τα επιστημονικά στοιχεία, ούτε το νομικό πλαίσιο και οι κατευθυντήριες γραμμές για τις ΑΕΑ έχουν καθοριστεί με σαφήνεια, ενώ οι ψυχολογικές πτυχές της εκτίμησης επικινδυνότητας αποτελούν νέο πεδίο για τις ΑΕΑ, οι οποίες είναι γενικά εξοικειωμένες με την αξιολόγηση των κινδύνων για τη σωματική υγεία και την ασφάλεια που ενέχουν τα προϊόντα. Απαιτούνται περαιτέρω δράσεις και συνεργασία προκειμένου να εξακολουθήσουν να τίθενται οι βάσεις για την ανάπτυξη

ολοκληρωμένων και εναρμονισμένων κατευθυντήριων γραμμών για την εκτίμηση επικινδυνότητας.

Μέσω της συγκέντρωσης των διαθέσιμων επιστημονικών στοιχείων, της νομικής εμπειρογνωμοσύνης και των απόψεων ενός ευρέος φάσματος ενδιαφερόμενων φορέων, η συγκεκριμένη δράση κατάφερε να χαρτογραφήσει το τρέχον πλαίσιο γνώσεων και τις πιθανές κατευθύνσεις που θα μπορούσαν να εξετάσουν οι ΑΕΑ. Παρείχε στις ΑΕΑ ένα σημείο αφετηρίας για την εκτίμηση επικινδυνότητας, με βάση το οποίο θα μπορούν να καταρτιστούν μελλοντικά αναλυτικές οδηγίες, όταν πλέον οι ΑΕΑ θα έχουν διεξάγει εκτιμήσεις και θα έχουν αποκτήσει πρακτική εμπειρία.

² Roblox

Μέρος II

Τι είναι το CASP;

Οι Συντονισμένες Δράσεις για την Ασφάλεια των Προϊόντων (CASP) επιτρέπουν στις αρχές εποπτείας της αγοράς από τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης / Ευρωπαϊκής

Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών να συνεργάζονται και να ενισχύουν την ασφάλεια των προϊόντων που διατίθενται στην ενιαία αγορά.

Το CASP 2025 περιλαμβάνει δύο δράσεις ανά προϊόν και μία οριζόντια δράση.

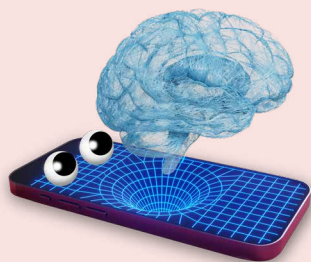
Οι συμμετέχοντες στις δράσεις ανά προϊόν πραγματοποιούν δοκιμές σε προϊόντα που έχουν επιλέξει από κοινού και των οποίων τα δείγματα έχουν συλλεχθεί στις αντίστοιχες εθνικές αγορές. Τα προϊόντα υποβάλλονται σε δοκιμές σε διαπιστευμένα εργαστήρια στην ΕΕ/ΕΖΕΣ σύμφωνα με τα κριτήρια δοκιμών που έχουν συμφωνήσει από κοινού.

ΔΑΠ 1
Χημικές ουσίες

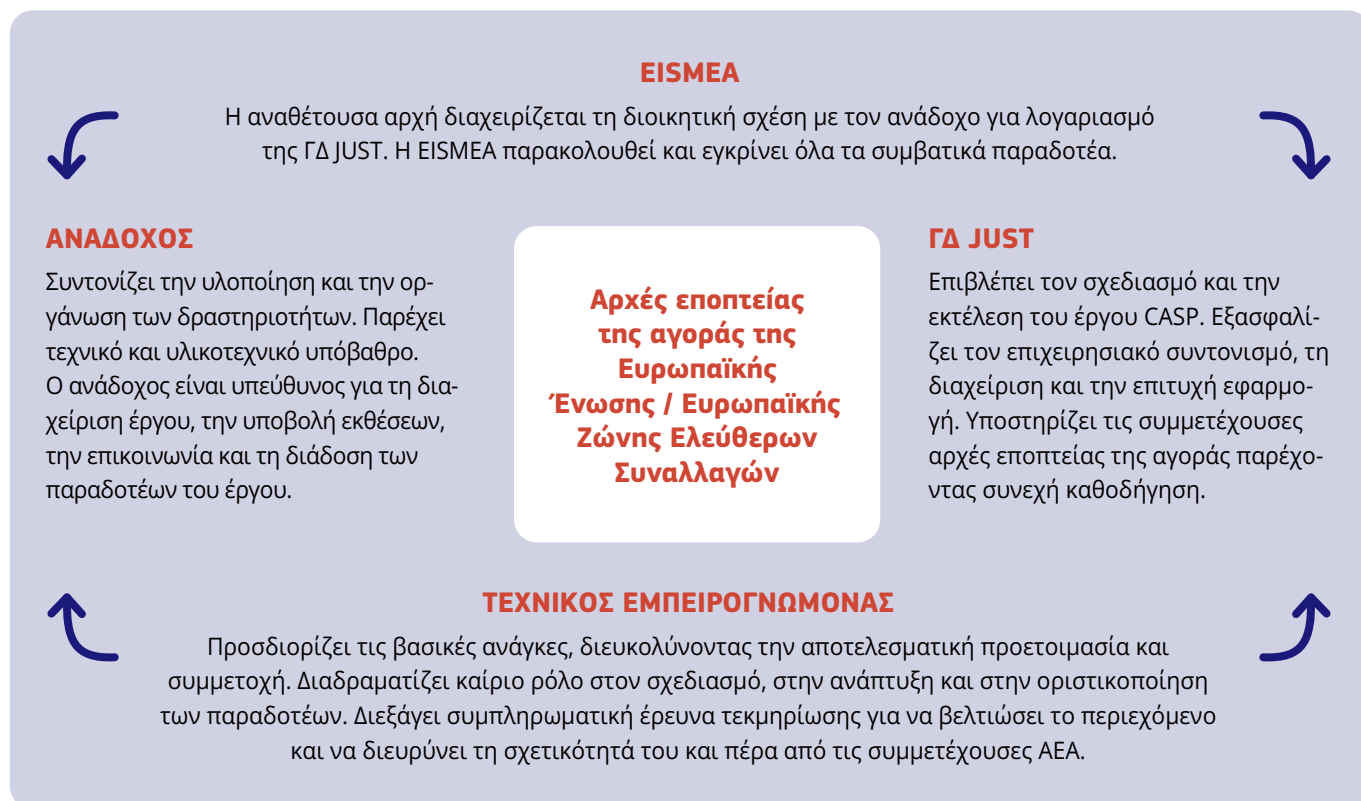
ΔΑΠ 2
Παιδικά καθίσματα
ποδηλάτου

ΟΔ
Κίνδυνοι για την
ψυχική υγεία

Οι οριζόντιες δράσεις παρέχουν στις αρχές εποπτείας της αγοράς ένα φόρουμ για την ανταλλαγή γνώσεων. Με την καθοδήγηση τεχνικών εμπειρογνομόνων στα αντίστοιχα πεδία, οι συμμετέχοντες αναπτύσσουν κοινές προσεγγίσεις, διαδικασίες, και πρακτικά εργαλεία για την εποπτεία της αγοράς.

Ρόλοι και αρμοδιότητες

Πρόγραμμα εργασιών οριζόντιας δράσης

Επισκόπηση της προσέγγισης της οριζόντιας δράσης

0 Διαδικασία πριν από το CASP

Η ΓΔ JUST διεξάγει μια άσκηση καθορισμού προτεραιοτήτων με αρχές εποπτείας της αγοράς για την επιλογή θεμάτων κοινού ενδιαφέροντος πριν από την έναρξη κάθε έργου CASP. Η οριζόντια δράση CASP 2025 αντικατοπτρίζει το ενδιαφέρον των αρχών εποπτείας της αγοράς να λάβουν καθοδήγηση σχετικά με τον εντοπισμό και την αξιολόγηση των κινδύνων για την ψυχική υγεία που ενέχουν τα νέα τεχνολογικά προϊόντα.

1 Βελτιστοποίηση των στόχων της δράσης

Η βελτιστοποίηση των στόχων της δράσης είναι μια ολοκληρωμένη διαδικασία για να εξασφαλιστεί η εναρμόνιση με τις ανάγκες και τις προσδοκίες των αρχών εποπτείας της αγοράς. Η διαδικασία αυτή αρχίζει με τη διεξαγωγή ερευνών, έρευνας τεκμηρίωσης και ενδελεχούς αξιολόγησης των αναγκών για τη συλλογή πληροφοριών από τις αρχές εποπτείας της αγοράς σχετικά με τις συγκεκριμένες ανάγκες, προκλήσεις και προτεραιότητές τους, προσδιορίζοντας τους βασικούς τομείς εστίασης για τη δράση. Έπειτα, διοργανώνεται μια εναρκτήρια σύσκεψη για να συζητηθούν οι προκαταρκτικοί στόχοι και για τη συλλογή ανατροφοδότησης, παρέχοντας μια πλατφόρμα για ανοιχτό διάλογο και για τη βελτιστοποίηση των στόχων. Καθ' όλη τη διάρκεια αυτής της διαδικασίας, η στενή συνεργασία με τις αρχές εποπτείας της αγοράς μέσω διαβουλεύσεων στο Wiki εξασφαλίζει ότι οι βελτιστοποιημένοι στόχοι είναι ρεαλιστικοί, εφικτοί και εναρμονισμένοι με τους επιχειρησιακούς τους στόχους.

2 Ανάπτυξη της μεθοδολογίας

Η ανάπτυξη της μεθοδολογίας αρχίζει με ένα αρχικό προσχέδιο, το οποίο αναπτύσσεται και βελτιώνεται μέσω δύο ενδιάμεσων συσκέψεων και συνεχών διαβουλεύσεων στο Wiki με τις αρχές εποπτείας της αγοράς. Το προσχέδιο βελτιώνεται και προσαρμόζεται συνεχώς με βάση την ανατροφοδότηση των αρχών εποπτείας της αγοράς, διασφαλίζοντας ότι είναι πρακτικό και ειδικά προσαρμοσμένο στις ανάγκες τους. Αυτή η επαναλαμβανόμενη διαδικασία διασφαλίζει ότι η τελική μεθοδολογία είναι ολοκληρωμένη και καλά εναρμονισμένη με τους στόχους και τις ανάγκες των αρχών εποπτείας της αγοράς.

3 Ανάπτυξη του παραδοτέου

Το παραδοτέο αναπτύσσεται από κοινού από τις αρχές εποπτείας της αγοράς για να εξασφαλιστεί η σχετικότητά του. Το παραδοτέο, δηλαδή το εννοιολογικό έγγραφο σχετικά με τους κινδύνους για την ψυχική υγεία, που περιλαμβάνει τις εισηγήσεις των αρχών εποπτείας της αγοράς, βασίζεται στη συμφωνηθείσα μεθοδολογία και καταρτίζεται υπό την καθοδήγηση του τεχνικού εμπειρογνώμονα. Αυτή η συνεργατική προσέγγιση διασφαλίζει ότι το παραδοτέο είναι προσαρμοσμένο στις συγκεκριμένες ανάγκες και προκλήσεις που προσδιορίζονται από τις αρχές εποπτείας της αγοράς, ενισχύοντας την αποτελεσματικότητα και τον αντίκτυπό του.

4 Οριστικοποίηση των αποτελεσμάτων, των διδαγμάτων που αποκομίστηκαν και των συστάσεων

Το τελικό βήμα είναι η επικύρωση των αποτελεσμάτων, η συζήτηση σχετικά με τα διδάγματα που αποκομίστηκαν και η διάτυπωση συστάσεων. Η διαδικασία αυτή διασφαλίζει ότι το έργο παρέχει πολύτιμες γνώσεις και εφαρμόσιμες κατευθυντήριες οδηγίες για μελλοντικές δράσεις. Η παρουσίαση των τελικών αποτελεσμάτων στην τελική σύσκεψη εξασφαλίζει ότι ανταποκρίνονται στους στόχους και στις προσδοκίες που τέθηκαν κατά τη διάρκεια του έργου. Τέλος, η σύνταξη των τελικών εκθέσεων, που περιλαμβάνουν συστάσεις με βάση τα επικυρωμένα αποτελέσματα και τα διδάγματα που αποκομίστηκαν, παρέχουν έναν χάρτη πορείας για μελλοντικές βελτιώσεις και πρωτοβουλίες.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Γενική Διεύθυνση Δικαιοσύνης και Καταναλωτών
Διεύθυνση Καταναλωτών

Μονάδα B4 Ασφάλεια προϊόντων και Σύστημα Ταχείας Ειδοποίησης

Email: JUST-B4@ec.europa.eu

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν ευθύνεται για οποιαδήποτε συνέπεια από την περαιτέρω χρήση της παρούσας δημοσίευσης.

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2026.

Η πολιτική περαιτέρω χρήσης των εγγράφων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής εφαρμόζεται με βάση την απόφαση 2011/833/ΕΕ της Επιτροπής, της 12ης Δεκεμβρίου 2011, για την περαιτέρω χρήση εγγράφων της Επιτροπής (ΕΕ L 330 της 14.12.2011, σ. 39). Εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά, η περαιτέρω χρήση του παρόντος εγγράφου επιτρέπεται με την άδεια χρήσης Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Αυτό σημαίνει ότι επιτρέπεται η περαιτέρω χρήση με την προϋπόθεση ότι γίνεται κατάλληλη αναφορά της πηγής και ότι επισημαίνονται τυχόν αλλαγές.

Για κάθε χρήση ή αναπαραγωγή στοιχείων που δεν ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, μπορεί να πρέπει να ζητηθεί άδεια απευθείας από τους σχετικούς κατόχους των δικαιωμάτων.

Εικόνα εξωφύλλου: © iStockphoto - Dragon Claws / mphilips007

Πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση σε όλες τις επίσημες γλώσσες της ΕΕ διατίθενται στον δικτυακό τόπο Europa:
https://europa.eu/european-union/index_el

Υπηρεσία Εκδόσεων
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2026

ISBN 978-92-68-38105-2
doi:10.2838/1167609